

Marit Gjerland
Anleggsrådgiver
Norges Skiforbund

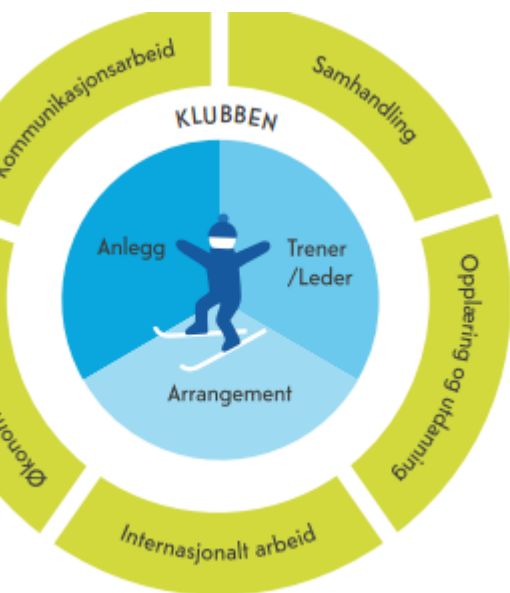

Anleggskonferanse
Skianlegg
Skei i Jølster
09.06.16

Skipolitisk Dokument 2016-2020

Hovedmål anlegg

- Skiforbundet, skikretsene og skiklubbene skal legge til rette for helårsanlegg der folk bor, som skaper variert aktivitet på ulike underlag
- Skikretsene skal til enhver tid ha en gjeldende anleggsplan som skal være førende for størrelse, plassering og prioritering av skianlegg
- Skiforbundet skal arbeide for snøsikre skianlegg gjennom å bidra til utvikling av klimavennlig snøteknologi
- Skiforbundets grener skal ha kvalifiserte anleggsrådgivere

Brukerbetaling i skianlegg

Utdrag fra Skipolitisk dokument 2012-2016:

«Muligheten for å ta betalt for bruk av langrennsanlegg i begrensede områder på begrensede tidspunkter utredes»

Hvem kan benytte nedfartene i et alpinanlegg ?

Høyesterett: – Alpinanlegg er utmark

Hovden Alpinsenter kan ikke nekte Arne Johan Mosfeld å drive skiskole i alpinanlegget. I dag har Høyesterett avgjort at et alpinanlegg faller inn under frilufslovens definisjon av utmark.

Ingen mellomting

Skiforbundet argumenterte i Høyesterett for at det i både alpin- og langrennsanlegg er oppbygd fasiliteter som skiller seg sterkt fra utmark. De mener frilufslovens regler om ferdselsrett ikke løser konflikten med kommersielle aktører på en god måte i godt opparbeidede anlegg.

Høyesterett åpner ikke for å se på målområdet i avanserte langrennsanlegg eller infrastrukturen rundt en alpinbakke som en mellomting mellom innmark og utmark. Allemannsretten gjelder i utmark, og i de områdene som må kvalifisere som innmark gjelder den såkalte vinterferdselsretten.

Allemannsretten

Gratisprinsippet er en grunnleggende del av allemannsretten.

Friluftslovens hovedregel (§ 2) om retten til fri ferdsel i utmark innebærer at det verken skal være fysiske eller økonomiske «stengsler» som hindrer adgang til naturen.

Ulovlige betalingsordninger i naturen er straffbart.

Men er kunstsno og idrettsanlegg en del av naturen?

Hva sier loven ?

Juridisk er ikke spørsmålet så vanskelig, men det er mange misforståelser ute og går.

Lovregulert: Muligheten for å kreve avgift for adgang til friluftsområde er regulert i friluftsløven § 14.....

Som sier....

Ferdselsrett etter denne lov er ikke til hinder for at eier eller bruker etter løyve av kommunen kan kreve en rimelig avgift for adgangen til badestrand, teltplass eller annet opparbeidet friluftsområde, men avgiften må ikke stå i misforhold til de tiltak eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket. Det kan settes vilkår for slikt løyve.

Kommunens rolle:

Krav om kommunens godkjenning for betaling av bruk av friluftsområde ble innført ved lovendring i 1996.

Det er derfor opp til kommunens skjønn å vurdere om det skal sies ja eller nei til avgift i et opparbeidet friluftsområde. Hvis kommunen velger å godkjenne kunstsneavgift, skal det treffes et enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

MEN.....

Avgift i begrensede områder!

Det presisere at det ikke kan vedtas obligatorisk avgift i de større løypenettene i skogen eller på fjellet. Avgift kan bare vedtas i klart begrensede områder som er opparbeidet, slik som kunstsøsløyfer i idrettsanlegg.

Parkeringsavgift er lov, etter avtale med grunneieren. Frivillig betaling er også lov.

Men så blir det likevel komplisert....

Obligatorisk avgift for å benytte skiløyper som ligger i utmark reguleres i utgangspunktet av frilufsloven § 14. **Skistadioner er å anse som innmark.** På disse anleggene er det ikke ferdselsrett, og disse tilfellene faller dermed utenfor problemstillingen om brukerbetaling.

Ny Friluftsmelding vil derfor klargjøre hva som er innmark og utmark i et skianlegg

Det har de siste årene særlig blitt stilt spørsmål om hvilke regler som gjelder for avgrensede skianlegg med høy grad av tilrettelegging

Slike anlegg vil i noen tilfeller kunne være mer naturlige å anse som idrettsanlegg og innmark, hvor friluftslovens bestemmelser om fri ferdsel og tilhørende begrensninger for brukerbetaling ikke kommer til anvendelse.

Tiltak for klargjøring

Regjeringen vil derfor tydeliggjøre hvilke idrettsanlegg som skal regnes som innmark gjennom veiledning i rundskriv til friluftsløven.

Regjeringen.no

Oppsummering

- Det er ingen prinsipiell forskjell på kunstsno og natursno når det gjelder adgangen til å kreve avgift.
- Tilrettelegger eller anleggseier kan ikke på egenhånd kreve avgift for adgang til utmarksområde.
- Kommunen kan treffe vedtak om avgift for adgang til kunstsneløype (i utmark) med hjemmel i friluftsløven § 14.
- **MEN:** Skistadioner er innmark og faller utenfor betalingsbestemmelser
- Som følge av ny Friluftsmelding vil det klargjøres i Friluftsløven hvilke idrettsanlegg som skal defineres som innmark .

Tilrettelagt natur

Det er kostbart å lage skiløyper når natursnøen uteblir. Betalingsordninger kan være ønsket, og nødvendig, for å opprettholde tilbudet.

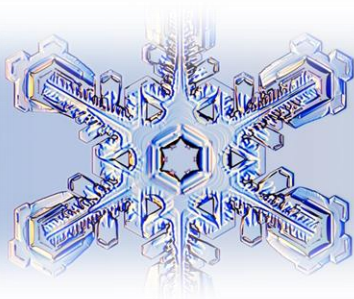
Er det egentlig ønskelig ? Hva er konsekvensene?

Klubbundersøkelsen 2015

Hva bør være NSF's hovedfokus de neste årene ?

1. **Arbeide for snøsikre anlegg!!**
2. Hindre frafall
3. Øke rekrutteringen

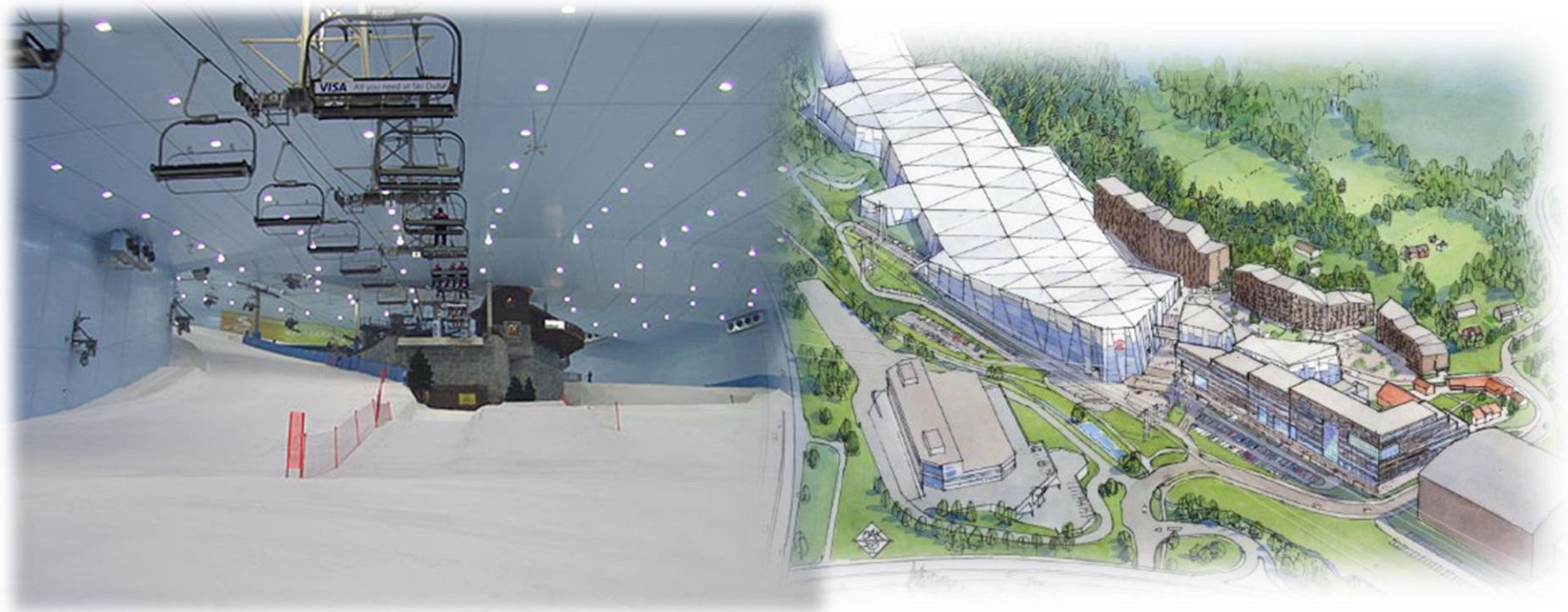
FREMTIDENS SKIANLEGG

- Klima-, teknologi- og utstyrsutviklingen vil legge premisser for hvordan vi ferdes på ski om 20, 50 og 100 år

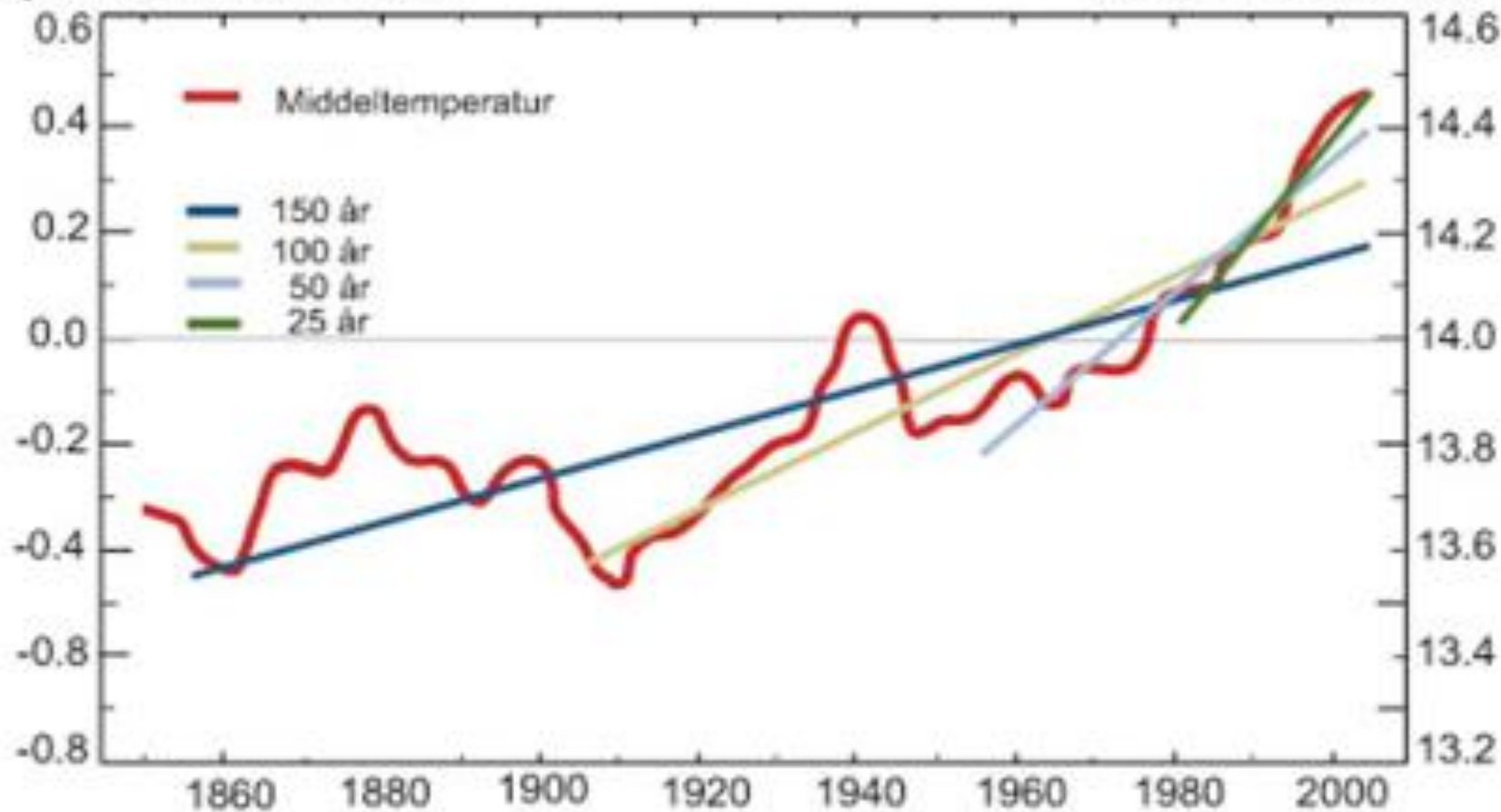

Nye konsepter

Forskjell i °C fra 1961 - 1990

Global middeltemperatur (°C)

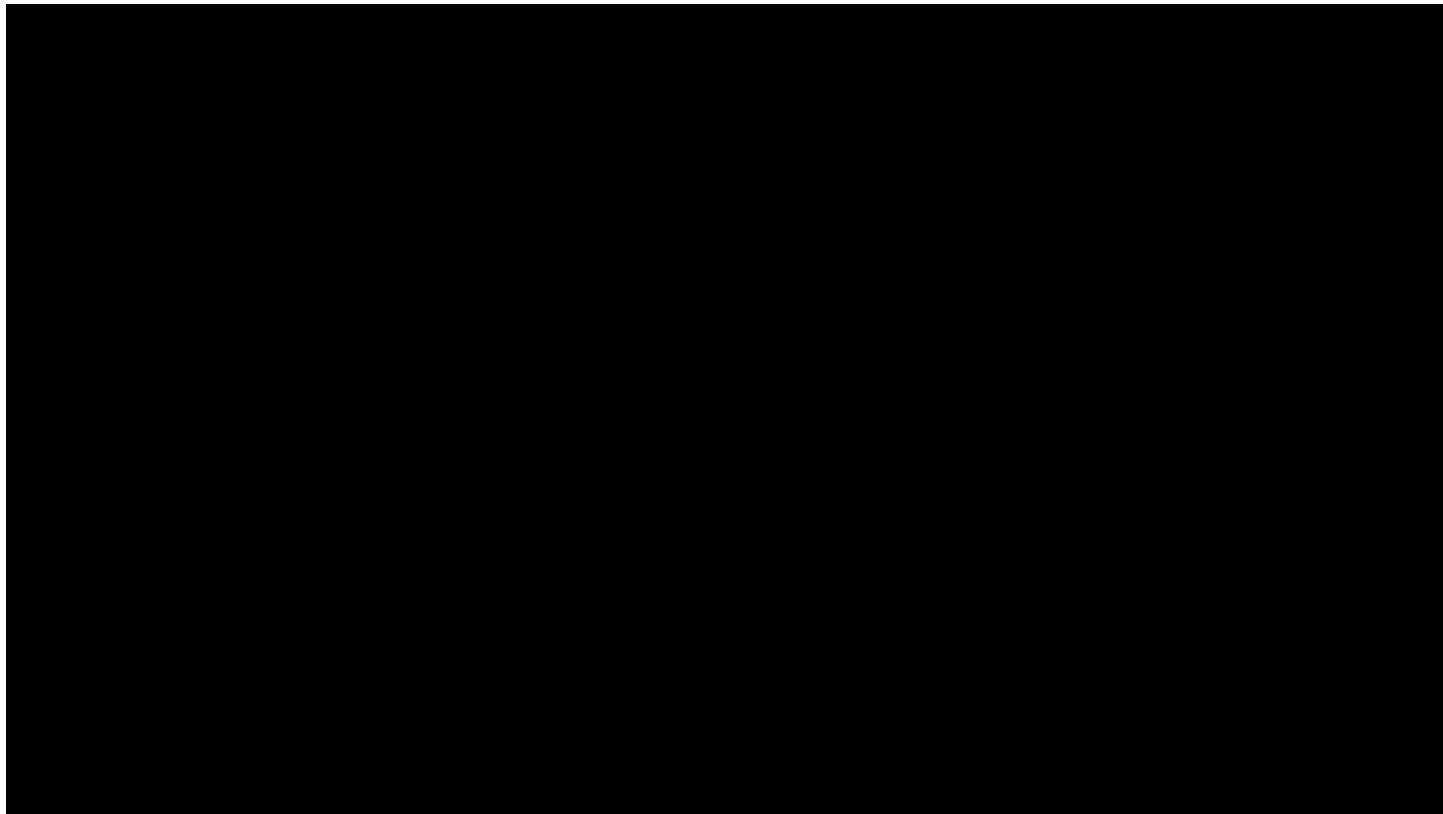

SNOW FOR THE FUTURE

2016.06.17

En introduksjon til våre ideer

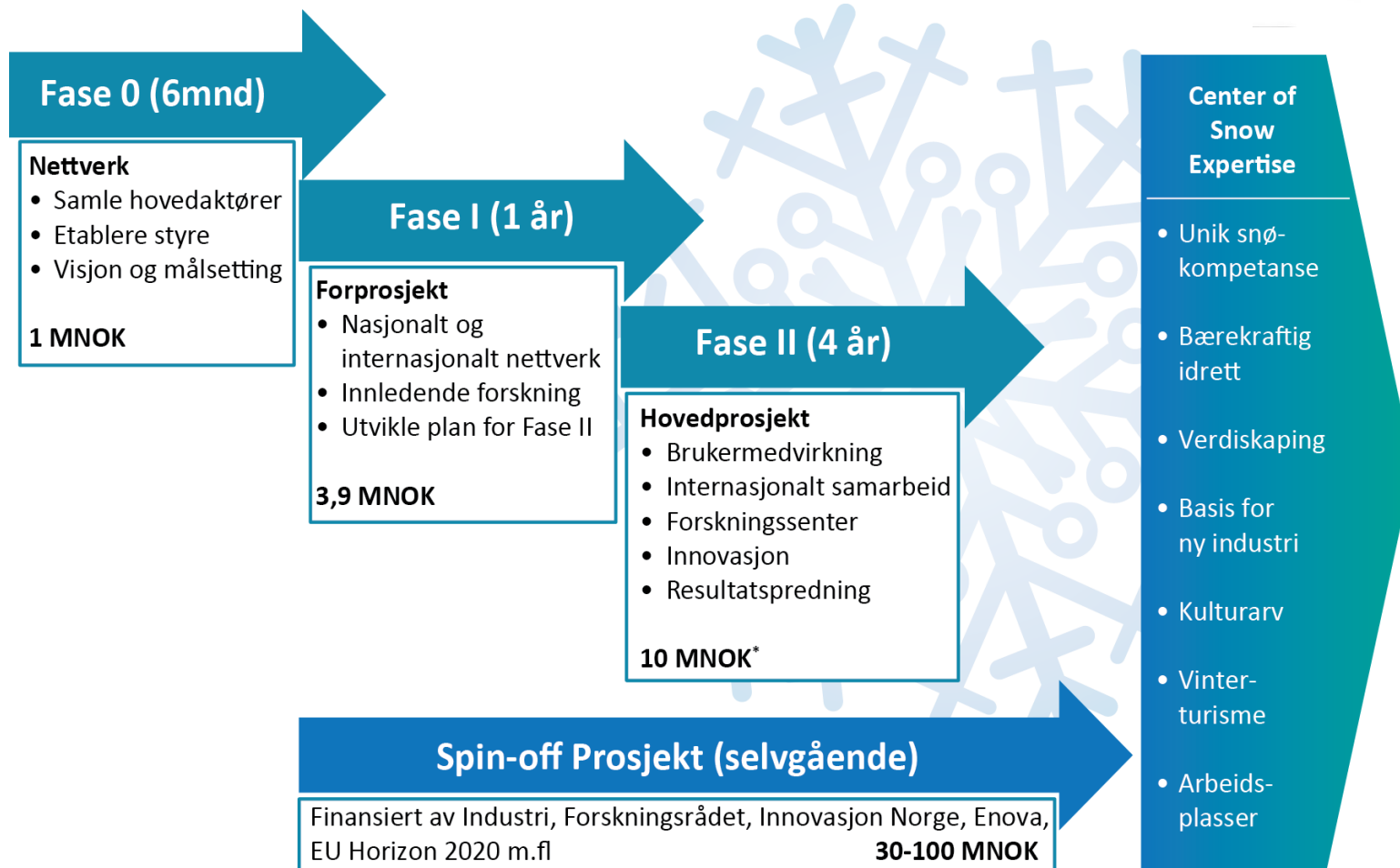
HVA ER «SNOW FOR THE FUTURE»?

Norges Skiforbund, Norges Skiskytterforbund, Trondheim Kommune, SINTEF og NTNU som nøkkelaktører vil danne et nasjonalt og internasjonalt nettverk for å utvikle miljøvennlig snøteknologi som skal svare til fremtidens klima-utfordringer samt finne løsninger for å sikre snø der folk primært er bosatt.

PROSJEKTETS ULIKE FASER

Målsettinger Fase I og II

Hovedmål (Fase I og Fase II)

- *Utvikle teknologi* for miljøvennlig temperaturuavhengig snøproduksjon, snølagring, snøbehandling, samt effektiv og miljøvennlig transport av snø.
- *Øke antall mulige skidager* i nærmiljø og sentrale anlegg for videreutvikling av skitradisjonen og det kulturbærende elementet i skisport i Norge og Europa.
- *Øke forutsigbarhet* i forhold til arrangement og aktivitet relatert til skitaktiviteter i Norge og Europa.
- *Sikre fremtidig verdiskaping* for nye teknologileverandører i Norge for å opprettholde og videreutvikle skidestinasjoner i Norge og Europa.
- *Etablere Forskningscenter for snøteknologi (Center of Snow Expertise)* som en internasjonal plattform for snøteknologi som vil gi varige effekter nasjonalt og internasjonalt.

Generere nye arbeidsplasser og øke folkehelsen

STABILISERE SKISESONGENE I NORGE OG EUROPA FOR Å :

- **Ta vare på våre skitradisjoner:**
- Sikre rekruttering til ski som bredde- og toppidrettsaktivitet
- Redusere risikoen for arrangører
- Bidra til å sikre næringer knyttet til skisport
- Utvikle nye forretningsideer for norske og europeiske leverandører

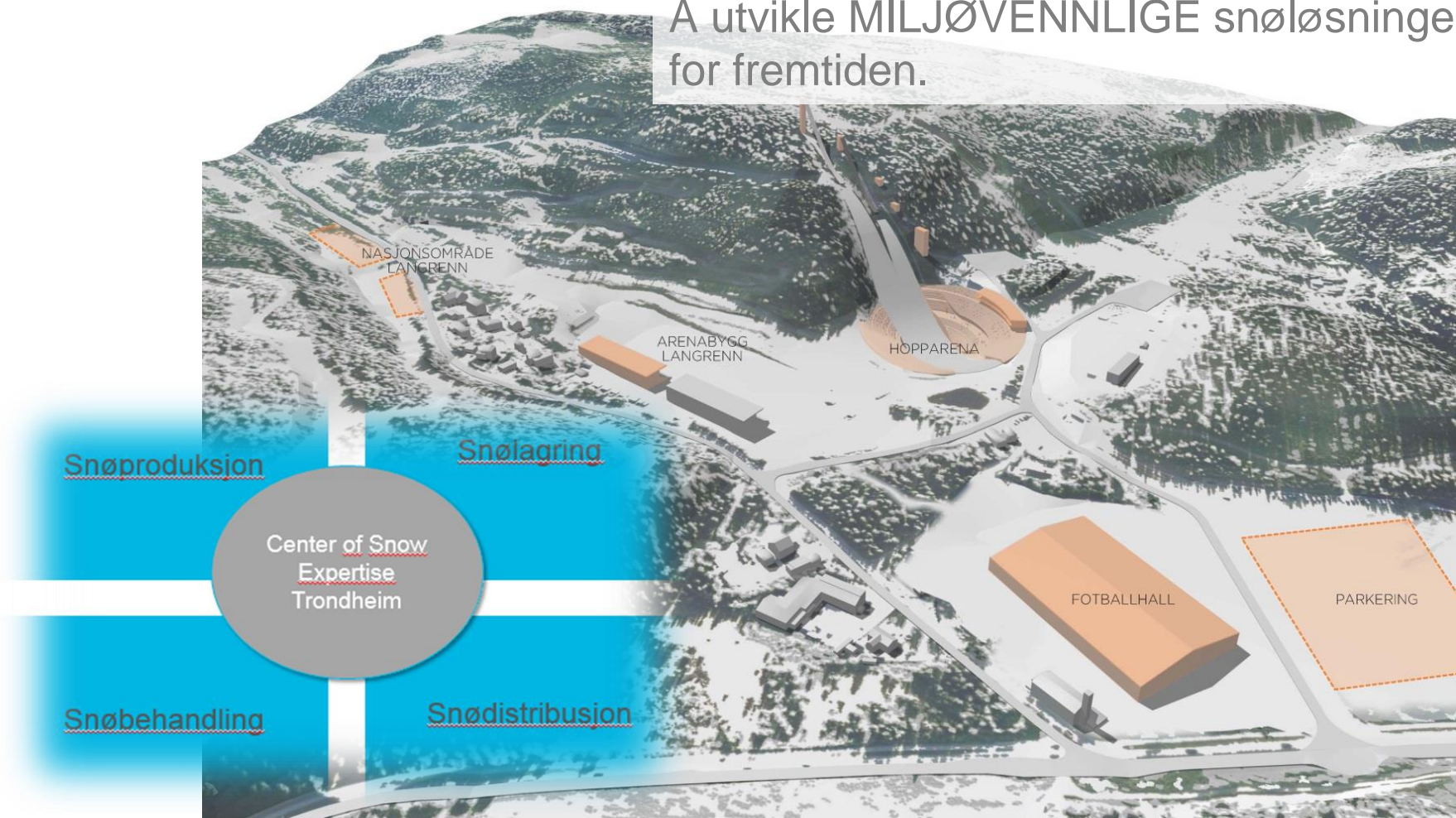

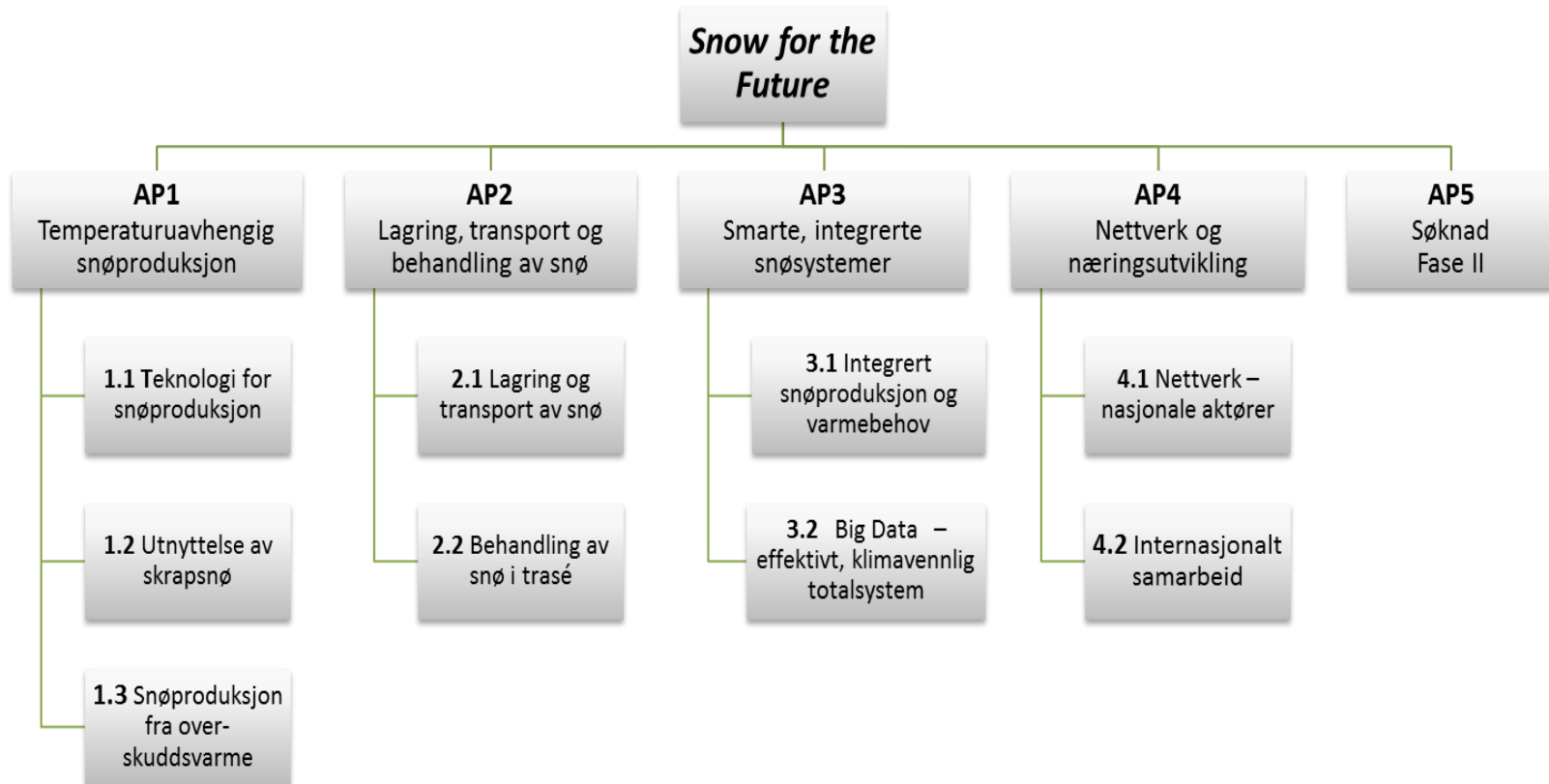

De konkrete elementene som inngår

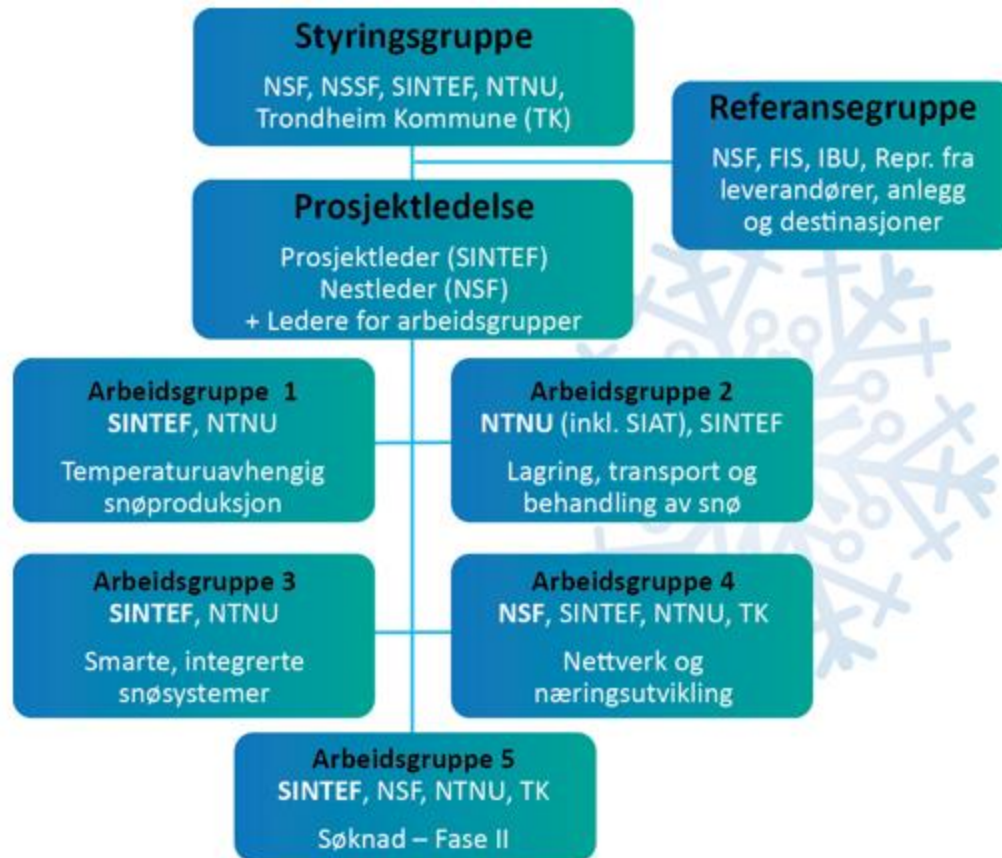
Å utvikle MILJØVENNLIGE snøløsninger for fremtiden.

ARBEIDSPAKKER –FASE 1

ORGANISERING

Internasjonalt samarbeid

- Beijing University. Arbeider med samme problemstillingen temperaturuavhengig snøproduksjon.
- Shanghai Jiao Tong og Seoul Universiteter
- Technoalpin og Leitner Group; leverandører av snøsystemer
- Peak Innovation – Østersundbasert innovasjonsselskap som arbeider med relaterte prosjekter
- Snowsecure – Finland
- FIS
- IBU

Håpet er at prosjektet skal bidra til å gi mange, gode og glade skiløpere også i fremtiden.

